

Önsöz

Bu kitap, Türkiye üzerine yapılmış bir çalışma olmakla birlikte, dar anlamıyla Türkiye uzmanlarına hitap eden bir “ülke araştırması” değildir. Çalışmada, “Türkiye”, daha geniş anlamda, “önemli bir tarihsel deneyim”, “ufuk açan bir düşünme mekânı”, “karşılaştırmalı çözümleme için aydınlatıcı bir örneklem” olarak ele alınmıştır. Coğrafi niteliğinin yanı sıra, Türkiye, günümüzün önem taşıyan tüm entelektüel, siyasi ve toplumsal meselelerinin tartışıldığı bir düşünce platformudur. Tıpkı bir manivelanın dayanak noktası gibi, Türkiye, geleneğin ve modernitenin (veya modernleşmenin), dinin ve laikliğin, halifelik mirasının ve ulus-devletin, geçmişin imparatorluk mirasının ve yeni demokratik, uluslarüstü özlemlerin birbiriyle çatışan izleklerini kendinde toplayan bir ülkedir. Türkiye, coğrafi olarak Asya ve Avrupa’nın kesişiminde yer alır. Dini olarak İslâm ile Aydınlanma ve Reform hareketleriyle dönüştürülmüş Avrupalı Hıristiyanlık arasında bir köprü oluşturur. Tüm bu nedenlerden ötürü elinizde tuttuğunuz çalışma “Küresel Karşılaşmalar: Karşılaştırmalı Siyaset Teorisinde Çalışmalar” başlıklı kitap dizimizde çok iyi bir yere oturmaktadır. Konumu ve verimli entelektüel ortamı sayesinde Türkiye, günümüzde kültür çatışmaları ve terör savaşlarının panzehiri olarak ihtiyaç duyulan medeniyetler arası diyalog için bulunmaz bir zemin olmaya adaydır. Bu kitabın editörlüğünü üstlenen ve Türkiye’nin oluşumu ile “yeniden oluşumu” konusunda bu denli yetkin bir zümreyi bir araya getirmiş olan Fuat Keyman’a müteşekkirim.

Kitabın, Osmanlı'nın varlığından ve Kemalist Cumhuriyet üzerinden dini inançların yeniden canlanmasına ve Avrupa Entegrasyonunun başlangıcına değin uzanan geniş bir tarihsel ufku var. Gerçek bir disiplinlerarası yönelim sunan bölümler siyaset kuramcılarına, tarihçilere, sosyologlara ve ilahiyat öğrencilerine düşünsel tatlar vaat ediyor. İster küreselleşme ile, ister alternatif modernite ihtimalleriyle, ister siyaset-kültür ilişkisi ile, ister azınlıklara saygılı çok kültürlü bir demokrasi tahayyülü ile uğraşsınlar, kitap yalnızca Türkiye uzmanları arasında değil aynı zamanda farklı çalışma alanlarındaki öğretim üyeleri arasında da muhtemel tartışmaları tetikleyecek yeni ufuklar ve fikirler barındırıyor. Bu hal günümüzde daha da belirginleşen bir noktaya işaret ediyor: Yerel olanla küresel olanın birbirinden kesin sınırlarla ayrılmadığı ve küresel perspektiflerin her yerde yerel olana nüfuz ettiği gerçeği. Bu gerçeğin daha fazla tanıtılması gerekiyorsa elinizdeki kitap bu ihtiyacı giderecektir.

FRED DALLMAYR
Notre Dame, Şubat 2007